

Raad wil begroting 2021 op aantal punten bijsturen

Met 3 ton minder subsidie zakt bibliotheek door ondergrens

De openbare bibliotheek Veldhoven

Het ziet er naar uit dat de Veldhovense raad de gemeentebegroting 2021 op een aantal onderdelen gaat aanpassen. Dat valt op te maken uit de tientallen moties en amendementen die de negen raadsfracties in hun algemene beschouwingen aankondigen. Meest in het oog springt de kritiek vanuit de oppositie om de subsidie aan de bibliotheek met ruim € 300.000 te verlagen.

Het begrotingsdebat vindt dit jaar online plaats. Ook de sprekers deden hun verhaal van achter hun laptop. De bibliotheek bracht op 3 november liefst vier sprekers in stelling, waaronder directeur Dorine Prinsen en Patricia Janssen van de Raad van Toezicht. Zij stellen dat deze bezuiniging vergaande consequenties voor de Veldhovense bieb heeft. Prinsen denkt dat zij haar mensen – 4 algemeen medewerkers en 2 voor het sociaal domein – niet allemaal zal kunnen vasthouden. Met een subsidieverlaging van 35% in de afgelopen jaren is de kritische ondergrens nu bereikt.

De bibliotheek heeft met 7000 betalende leden en 550 dagelijkse bezoekers nog altijd een voorname plaats in het maatschappelijk krachtenveld. In het Taalcafé komen volgens vrijwilligster Tineke Linssen 70 nationaliteiten samen, zowel om de taal te leren als voor het onderlinge contact. Naast inburgeraars vinden ook steeds meer (partners van) expats de weg naar de bieb.

Patricia Janssen: “Onze activiteiten zijn geen luxe, maar noodzaak, om laaggeletterdheid te bestrijden en sociale inclusie te bevorderen. De bibliotheek is de enige plek in Nederland waar je zonder reden kunt binnenlopen!”

Verhuizing naar Meiveld

Een kansrijke bezuiniging voor de bibliotheek lijkt in elk geval een mogelijke verhuizing naar het gemeentehuis. Onderzocht wordt of daar – in de halfronde uitbouw aan het Meiveld – voldoende ruimte is. Dan zou de huidige locatie aan het Minneveld volledig vrij komen voor verhuur. Ook de huurlasten van 90 mille per jaar kunnen dan omlaag. De directie is niet afwijzend, maar wacht het onderzoek af. In de raad klinken positieve geluiden.

In navolging van onder meer GBV en PvdA noemt Ingrid Hartlief (D66) de verhuizing van de bibliotheek naar het gemeentehuis een prima oplossing. Over de voorgenomen subsidieverlaging is zij minder enthousiast. “Absoluut niet doen, als u een robuuste bibliotheek met haar huidige maatschappelijke rol wilt behouden.” D66 is sowieso niet te spreken over de keuzes van het college. “Voor onze fractie zijn bezuinigingen op kunst, cultuur en natuur taboe. Juist deze sectoren bieden in deze moeilijke coronatijd perspectief aan de mensen.”

‘Lage prioriteit klimaat en milieu’

Op natuurbehoud en biodiversiteit krijgt D66 steun van VSA. Fractie leider Wim Peters concludeerde in zijn beschouwing op de door het college aangeboden begroting dat klimaat en milieu laag op de collegeagenda staan. “De focus ligt op de N69 en op parkeerbeleid in het Citycentrum dat het gebruik van de fiets niet bepaald stimuleert.” Hij pleitte voor het in de ban doen van de beruchte onkruidverdelger Roundup, en om de biodiversiteit te vergroten door waar mogelijk stenen te vervangen door struiken en heesters. Peters kondigde alvast een motie aan over groenbeheer.

Een duurzaam milieu heeft ook de ‘constante aandacht’ van de PvdA. Wim Meijberg vroeg het college beleid te ontwikkelen voor gescheiden afvoer van hemelwater en beter benutten van zonne-energie. Kijkend naar de bibliotheek zei hij geen bezuiniging te willen op terreinen als taalondersteuning en laaggeletterdheid.

Op 3 november vond de eerste avond van de Algemene Beschouwingen 2020 plaats. De gemeenteraad van Veldhoven vergaderde digitaal. Deze raadsvergadering stond in het teken van het spreekrecht inzake de Programmabegroting 2021-2024. Hierna volgden de visies van de raadsfracties op de Programmabegroting 2021-2024.

Met ‘Raadsnieuws’ heeft de gemeenteraad van Veldhoven een eigen medium. De artikelen bevatten een impressie van de raadsvergadering, geschreven door een onafhankelijk journalist in opdracht van de gemeente.

Woningproductie moet verder omhoog

Zowel VVD als CDA pleit voor het opschroeven van de woningproductie, onder meer door inbreidingsprojecten. De uitdijende werkgelegenheid bij ASML en toeleveranciers vraagt om extra maatregelen. “Met 1250 woningen in de komende tien jaar ben je er niet”, betoogde Vivianne van Wieren (VVD). VSA en Lokaal Liberaal willen een onderzoek naar permanente bewoning van vakantiehuisjes. D66 opteert voor een zelfbewoningsplicht om speculanten de pas af te snijden. Marianne van Dongen (CDA) vraagt het college om snel 150 tiny houses bij te plaatsen voor starters en alleenstaanden. “Wel graag van die mooie”, doelde zij op de huisjes aan de Djept. Zij mist in de gemeentebegroting een toekomstvisie. “Overall komt geld beschikbaar in herstellende fondsen, en wij gaan bezuinigen! Denk in kansen, investeer in de toekomst.” Haar zorgen voor de komende generaties vertaalt Van Dongen in een motie voor betere huisvesting van scholen, een vast stokpaardje van het CDA.

Seniorenwoningen in Oerle-Zuid

‘Geen verder uitstel omleiding Zeelst’

Opnieuw dreigt uitstel voor omvorming van het tracé Julianastraat – Peter Zuidlaan tot een volwaardige snelverkeersweg. Nu mogen alleen bussen over de Julianastraat. Het college heeft deze wegconstructie niet in de begroting ’21 opgenomen om geld te besparen.

Deze bezuiniging ligt bij een aantal fracties moeilijk. Zij nemen het op voor de bewoners van de kom van Zeelst die al vele jaren overlast ondervinden van doorgaand verkeer. “Wéér een jaar uitstel!” reageerde Gerrit Coppens (Senioren Veldhoven). “We willen met dit traject toch echt in 2021 starten.” Hij kondigde alvast een amendement aan, samen met Lokaal Liberaal. Ook spreker Harry Bakkers deed namens Zeelst een duit in het zakje.

Deze partij heeft nog enkele noten op haar zang. Zo pleit zij voor behoud van de toren van de voormalige Jozefkerk in d’Ekker en stelt een motie in het vooruitzicht voor een fietspad door park Vogelzang. Senioren Veldhoven stelt een ‘hoge nood-motie’ samen, met het verzoek om in de winkelcentra elke 500 meter een openbaar toilet te realiseren. Ook pleit zij voor een nota ouderenbeleid. CDA komt met een motie voor een rattenvanger in de gemeente.

Hogere OZB en toeristenbelasting roepen vragen op

In twee jaar tijd is de OZB met 14% gestegen. En volgend jaar zal de onroerend zaakbelasting, als het aan het college ligt, opnieuw met 5% extra (plus inflatiecorrectie) stijgen. De meeste fracties lijken daarmee in te stemmen, omdat Veldhoven ook dan nog bij de 25% goedkoopste gemeenten van Nederland blijft horen.

Vivianne van Wieren (VVD) kondigde zelfs een motie aan om die grens af te dwingen. Tegelijk riep zij het college op om kritisch te kijken naar het eigen personeelsbestand, én om minder extern personeel in te huren. "Wij willen een zo slank mogelijke overheid, zolang de kwaliteit van de dienstverlening niet in het gedrang komt."

Ook coalitiepartners GBV en PvdA steunen de nieuwe OZB-verhoging. Zo niet oppositiepartij Lokaal Liberaal. Maarten Prinsen begroet de 'slanke overheid' die de VVD voorstaat, maar is als altijd mordicus tegen hogere belasting. "Burgers hebben het in deze coronatijd al moeilijk genoeg. Ik ken ook steden die de OZB juist niet verhogen omdat de burger het niet meer kan opbrengen."

Hij laakt ook de voorgenomen verhoging van de toeristenbelasting van € 1,60 naar € 2,40 per nacht, terwijl de horecasector het al zo moeilijk heeft. Voor beide belastingverhogingen kondigde Prinsen een amendement aan. De vraag is of hij daar veel steun voor krijgt.

Een verrassend geluid kwam uit de koker van Senioren Veldhoven. Volgens fractievoorzitter Gerrit Coppens geldt de lage (goedkope) OZB-positie

op de ranglijst alleen voor woningeigenaren. Huurders zijn in vergelijking met andere gemeenten veel minder goedkoop uit; Veldhoven neemt in die ranking een middenpositie in. "Hoe komt Veldhoven zo hoog op die ranglijst? Huurders zijn hier gemiddeld 28% van hun inkomen kwijt aan huur. Noemt u dat sociaal beleid?"

Wethouder Rooijackers mag vijf dagen broeden op zijn antwoord.

'Schaf hondenbelasting af'

Van de BurgerPartij Veldhoven mag de hondenbelasting worden afgeschaft. Deze levert de gemeente 3,5 ton per jaar op, geld waarmee onder meer uitlaatveldjes worden onderhouden en gezuiverd. Rien Luijkx wist te vertellen dat steeds meer gemeenten stoppen met deze belasting. "Het scheelt een hoop administratie. En burgers die zich niet aan de regels houden kun je beboeten."

Zijn fractie stelt ook moties in het vooruitzicht om het Meiveld fietsvrij te maken en PMD-afval niet meer apart in zakken in te zamelen, maar door de afvalwerker uit het restafval te laten halen.

Bezuiniging op sociaal domein taboe

Met 46,8 miljoen euro vormt het sociaal domein met afstand de grootste uitgavenpost van de gemeente Veldhoven. Hoewel het rijk een groot deel van dit bedrag compenseert, drukken de uitgaven voor jeugdzorg, Wmo en participatie steeds zwaarder op de gemeentelijke begroting. Toch lijkt er consensus in de gemeenteraad om niet aan deze gelden te tornen. "Wij willen hoe dan ook het sociaal domein overeind houden", betoogde GBV-fractie leider Eric van Doren. "Onze thuiswonende ouderen, de gezinnen en de psychisch kwetsbare medemens verdienen onze ondersteuning." Coalitiegenoot PvdA is het daar mee eens. Wel vroeg Frans Hofmeester het college hoe het de stijgende kosten voor huishoudelijke hulp en vervoer een halt kan toeroepen. Oppositiefractie VSA gaat nog een stap verder en belooft een amendement om iedere bezuiniging op het sociaal domein te voorkomen.

'Help elkaar in coronatijden'

Het coronavirus zorgt opnieuw voor een letterlijke verwijdering van de raadsleden uit hun vertrouwde vergaderzaal. Na enkele fysieke vergaderingen in de zomer, stuurt sinds oktober de raadsvoorzitter in een vrijwel lege raadzaal het debat en de besluitvorming online aan via MS Teams.

Ook de begroting 2021 zal worden vastgesteld vanuit 27 Veldhovense huiskamers. De meeste raadsfracties stonden in hun algemene beschouwing even stil bij het virus, dat zo diep ingrijpt in de samenleving.

Zoals Eric van Doren, fractievoorzitter van GBV: "Corona raakt ons allemaal. Ik dank alle betrokkenen in de zorg en andere sectoren voor hun inzet en wil ook stilstaan bij degenen die door het virus zijn getroffen: hun baan verloren, ziek geworden of zelfs een naaste kwijtgeraakt. Mijn oproep is: help elkaar zoveel mogelijk om door deze zware periode heen te komen."